

18 Aralık 2012

Rev. 18.03.2013

TS/BTB/12-17

TÜSİAD
AVRUPA İŞ DÜNYASI
KONFEDERASYONU
BUSINESSEUROPE
ÜYESİDİR

5746 Sayılı Ar-Ge Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ve İlgili Uygulamalar Hakkında Sorunlar ve Çözüm Önerileri

28 Şubat 2008 tarihinde kabul edilerek yürürlüğe giren 5746 Nolu “Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun”, ülkemizin Ar-Ge yapma ve teknoloji geliştirme yeteneğinin iyileştirilmesi yönünde atılmış çok önemli bir adımdır. Bu Kanun gereğince sunulan vergi teşvikleri, şirketler açısından maliyeti ve riski yüksek Ar-Ge faaliyetlerine yatırım yapmayı daha kolay hale getirmiş, özellikle “Ar-Ge Merkezi” kurulmasını teşvik etmiştir. Bu görüş belgesi, 5746 sayılı Kanun’un mevzuat ve uygulama temelinde geliştirilebilmesi yolunda katkı sağlamaya yönelik TÜSİAD Bilgi Toplumu, Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve İnovasyon Komisyonu tarafından hazırlanan görüş ve önerileri sunmaktadır.

I. Mevzuattan Kaynaklanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Öncelikli Hususlar

a) 50 Tam Zaman Eşdeğer (TZE) Ar-Ge Personeli Sayısı Sınırının Revize Edilmesi

5746 Nolu Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ile beraber Ar-Ge faaliyetlerine yeni vergi teşvikleri getirilmiştir. Ancak bu kanundan faydalanmak üzere firma ölçeği ve/veya kamu teşviki şartı aranması, KOBİ’ler açısından olumsuz bir durum yaratmaktadır. Uluslararası örneklerde bu tip teşvik uygulamalarının firma ölçeği özelinde yapılandırıldığı ve firma ölçeği küçüldükçe vergi avantajının arttığı görülebilmektedir. Bu kapsamda 5746 sayılı Kanun’da belirtilen teşviklerden yararlanılabilmesi için Ar-Ge merkezlerinde çalışması gereken 50 tam zaman eşdeğer (TZE) Ar-Ge personeli sayısı, ülkemizde Ar-Ge faaliyetinde bulunan işletmelerin ölçekleri göz önünde bulundurulduğunda oldukça yüksek bir değerdir. Nitekim Ar-Ge merkezi belgesi sahibi işletmelerin büyük ölçekli şirketler olduğu görülmektedir.

Çözüm Önerisi: Ar-Ge faaliyetlerinin, sürekli yenilikçi faaliyetlerde bulunan küçük ve orta ölçekli firmalar açısından daha fazla desteklenmesi için Ar-Ge merkezi olma koşullarından biri olan 50 TZE Ar-Ge personeli sayısının, ülkemizde KOBİ’lerin istihdam ettikleri personel sayıları göz önünde bulundurularak radikal olarak düşürülmesi uygun olacaktır. Bu durumda kamu teşviki şartı mekanizması yerine daha efektif bir ön kontrol

İstanbul

Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara

İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel

Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxloffice@tusiad.org

Washington, D.C.

2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin

Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris

33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin

European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqiao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. C
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@european-chamber.com

www.tusiad.org

sisteminin kurulması ve bu kontrol sonucu olumlu görüş alınan projelerin Ar-Ge desteğinden faydalanmasının kolaylaştırılması gereklidir.

b) Ar-Ge ve Destek Personelinin Ar-Ge Merkezi Dışında Geçirdiği Süreler ve 50 TZE Ar-Ge personeli sayısının hesaplanması

Gelir İdaresinin mukteza bazında yayınladığı görüşlerde; tam zamanlı olarak çalışan personelin *eğitim, teknik inceleme veya görevli olarak* Ar-Ge merkezi dışına çıktığı ve tam zamanlı olarak çalışan personelin kullanacağı *doğum, süt, evlilik, ölüm, mazeret izinlerinde, resmi tatil günlerinde* ve raporlu olunan durumlarda merkez dışında geçirilen söz konusu süreler isabet eden ücretlerin gelir vergisi stopaj teşvikine konu edilemeyeceği belirtilmiştir.

Ayrıca Gelir İdaresi tarafından verilen diğer muktezalarda, Ar-Ge merkezi personelinin Ar-Ge merkezi dışında geçirdiği süreler isabet eden *ücretlerin* (Ar-Ge merkezi dışında geçirdiği sürede gerçekleştirdiği *yurtiçi ve yurtdışı seyahatleri kapsamındaki konaklama, ulaşım gibi harcamalarının ve* Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili Ar-Ge merkezi dışında ancak şirket yerleşkesi içindeki *toplantı odaları, laboratuvar, üretim tesisleri* gibi bölümlerde geçirdiği süreler isabet eden ücretlerin) Ar-Ge indirimine konu edilemeyeceği belirtilmiştir.

Bununla birlikte, özellikle Ar-Ge merkezi değerlendirme süreci esnasında, çalışanların yüksek lisans/doktora programlarına devam etmesi, bilimsel etkinliklere katılması vb. konularda açıklamalar talep edilmektedir. Ancak personelin bu etkinliklere katılmak için Ar-Ge merkezi dışında geçirdiği zamanların teşvik kapsamı dışında bırakılması, Kanun'dan beklenen faydayı azaltmaktadır.

Bir diğer husus olarak; TZE sayısının nasıl hesaplanacağına ilişkin açıklama sadece 2008-85 no.lu SGK genelgesinde yapılmış olup, söz konusu genelgede 50 TZE sayısının üçer aylık dönemler itibarıyla Ar-Ge merkezi personelinin prim gün sayısının esas alınarak hesaplanması öngörülmüştür.

Çözüm Önerisi: Konuya ilişkin bir mevzuat değişikliği sağlanarak, Ar-Ge merkezleri tarafından gerekli dokümantasyonun yapılması kaydıyla, merkez dışında Ar-Ge faaliyetlerine yönelik olarak gerçekleştirilen giderler ve ücretler destek ve teşviklere konu edilebilmelidir. Ar-Ge merkezi personelinin çeşitli nedenlerle Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin devamı olarak Ar-Ge merkezi dışına çıkması (üretim hattına gitmesi, üniversite ziyaretleri gerçekleştirmesi, eğitim, konferans, fuar vb. katılımlar, yürütülen projelerin yurtiçi ve yurtdışı toplantı ve ortak çalışmaları, seyahat süreleri gibi) durumunda, personelin söz konusu süreler isabet eden ücretlerinin 5746 sayılı Kanun'da yer alan destek ve teşviklere konu edilmesi önerilmektedir. Uygulamada Ar-Ge ve

İstanbul

Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara

İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel

Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxloffice@tusiad.org

Washington, D.C.

2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin

Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris

33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin

European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqiao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. C
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@european-chamber.com

www.tusiad.org

inovasyon faaliyetlerinin, yapılan işin doğası gereği sadece Ar-Ge merkezinin içerisinde gerçekleştirilmesinin mümkün olmadığı dikkate alınmalıdır. 6170 sayılı Kanunla teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyet gösteren şirketlerde çalışan Ar-Ge ve destek personelinin bölge dışında geçirilen sürelerle ait ücretlerinin bir kısmı gelir vergisi istisnası kapsamı içinde tutulmuş olup, benzer bir uygulama Ar-Ge merkezleri için de 5746 sayılı Kanun'a getirilerek, gelir vergisi istisnasının kapsamı genişletilebilir.

Destekleyici bir diğer öneri ise söz konusu personelin Ar-Ge merkezi dışında Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ayırdığı sürelerin gerekli dokümantasyonun yapılması suretiyle TZE Ar-Ge personeli sayısının tespiti esnasında dikkate alınmasıdır.

Ar-Ge personelinin çalışma verimliliğinin ölçülmesinde; geliştirilen proje sayısı, projelerin niteliği ve sonuçları gibi ölçütlerin değerlendirmeye alınmasının daha faydalı olacağı düşünülmektedir.

Ayrıca, 50 TZE şartının tek bir fiziksel lokasyon bazında aranması da şirketler için çeşitli zorluklar getirmektedir. Bu şartın şirket bazında, ama birden fazla lokasyondaki Ar-Ge personeliyle sağlanabilmesini mümkün kılacak bir değişiklik, şirketlerin Ar-Ge Merkezi kurmalarını ve uygulamaları kolaylaştıracaktır.

Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Sorunlar

a) Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmet harcamalarına ilişkin getirilen %20'lik sınırlamanın hesaplanması

5746 sayılı Kanun'un Yönetmeliğinde, Ar-Ge merkezleri bünyesinde yürütülen projeler çerçevesinde gerçekleştirilen dışarıdan sağlanan fayda ve hizmet mahiyetindeki harcamalara ilişkin *"Normal bakım ve onarım giderleri hariç olmak üzere, Ar-Ge ve yenilik faaliyetleriyle ilgili olarak işletme dışında yerli veya yabancı diğer kurum ve kuruluşlardan mesleki veya teknik destek alınması veya bunlara yaptırılan analizlerle ilgili olarak yapılan ödemelerle, bu mahiyetteki diğer ödemelerdir. Bu şekilde alınan danışmanlık hizmeti ve diğer hizmet alımlarına ilişkin harcamalar Ar-Ge ve yenilik harcaması kapsamında gerçekleştirilen toplam harcama tutarının %20'sini geçemez."* ifadesi yer almaktadır. İlgili Yönetmelikte söz konusu %20'lik sınırın hesaplanmasında dönemsel olarak hangi zaman aralıklarının dikkate alınması gerektiğine ilişkin bir açıklamaya yer verilmemiş, söz konusu husus yoruma açık bırakılmıştır.

Mevcut mevzuat hükümleri araştırma hizmeti alımında istisnadan yararlanma oranı açısından yurt içi Ar-Ge kuruluşları veya Ar-Ge Merkezleri ile yurt dışındaki merkezler

İstanbul
Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxloffice@tusiad.org

Washington, D.C.
2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin
Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin
European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqiao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. C
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@europeanchamber.com

www.tusiad.org

arasında bir ayırım gözetmemektedir. Bu uygulama Ar-Ge Merkezlerinin birbirleriyle işbirliği yapması konusunda özendirici olmamaktadır.

Cözüm Önerisi: Ar-Ge ve yenilik projeleri kapsamında gerçekleştirilen dışarıdan sağlanan fayda ve hizmet mahiyetindeki harcamaların proje bazında mı dönemsel olarak mı (ilgili takvim yılında gerçekleştirilen harcamalar), yoksa kümülatif olarak mı (proje başlangıç-bitiş tarihleri esas alınmak suretiyle) hesaplanması gerektiği konusunda Ar-Ge mevzuatında düzenlemelere gidilmelidir.

Mevzuatın yurt içi danışmanlık ve hizmet alımlarında özellikle yurt içi Ar-Ge Merkezleri ile işbirliği yapılmasını özendirecek şekilde gözden geçirilmesi yararlı olacaktır. Halen %20 olan bu oranın yurt içi Ar-Ge danışmanlık ve hizmet alımları için örneğin %50'ye; Ar-Ge Merkezi kuruluşlarından hizmet alımı için de %100'e çıkartılması önerilebilir. Yurt içinde 5746 sayılı kanun kapsamında desteklenen Ar-Ge merkezlerinden alınan Ar-Ge hizmetlerinin de %100 olarak desteklenmesi teşvik edici olacaktır.

b) Ar-Ge indirimine ilişkin harcama belgelerinin onaylanması

Ar-Ge indiriminden yararlanacak Ar-Ge merkezlerinin, Ar-Ge merkezi bünyesinde gerçekleştirilen harcama kalemlerine ilişkin belgelere, ilgili dönemin “Yeminli Mali Müşavirlik Tasdik Raporlarının ekinde yer vermesi gerekmektedir ve söz konusu belgelerin ilgili Yönetmelik kapsamında yapılan açıklamalar çerçevesinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’na onaylatılması gerekmektedir. Ancak güncel mevzuatta ve uygulamalarda onay mekanizması ile ilgili Ar-Ge merkezlerinin izlediği standart bir prosedür bulunmamaktadır.

Cözüm Önerisi: Onay mekanizmasına ilişkin sürece dair Ar-Ge merkezleri bünyesindeki tereddütlerin giderilmesi için Bakanlık nezdinde yapılacak açıklamalara ihtiyaç duyulmaktadır.

c) Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu ile Ar-Ge merkezleri arasındaki koordinasyon

Gelir İdaresi Başkanlığı ve SGK, mükelleflerden gelen sorulara ilişkin görüşlerini özelgeler (muktezalar)/görüş yazıları aracılığı ile yayınlamaktadır. Ancak, verilen bu görüşler sadece görüşü isteyen şirket özelinde kalmakta, benzer konularda problem yaşayan diğer Ar-Ge merkezi şirketlerine herhangi bir katkı sağlayamamaktadır.

Cözüm Önerisi: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın Ar-Ge merkezi yöneticilerinin taleplerini gündeme getirerek hızlı geri dönüş alabildikleri bir platform

İstanbul

Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara

İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel

Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxloffice@tusiad.org

Washington, D.C.

2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin

Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris

33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin

European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqiao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. C
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@european-chamber.com

oluşturması ve bu platformda gerek Gelir İdaresi Başkanlığı yetkililerinin gerekse SGK yetkililerinin yer alması sorunun çözümüne katkıda bulunacaktır.

d) Ar-Ge Merkezi Çalışanları ile ilgili sorunlar

5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge personelinin ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesi desteği uygulaması, her bir çalışan itibarıyla beş yılı aşmamak üzere uygulanabilmektedir. Öte yandan, vergi teşviklerine ilişkin 31.12.2023 tarihine kadar herhangi bir süre sınırlaması söz konusu değildir.

5746 sayılı Kanun kapsamında, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde kısmi zamanlı olarak çalışan personelin hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri 5746 sayılı Kanun'da yer alan destek ve teşviklerin uygulamasında dikkate alınmamaktadır.

Cözüm Önerisi: Süreli uygulama yeniden gözden geçirilmeli, 5746 sayılı Kanun'un genel uygulama süresi dikkate alınmalıdır. Beş yıllık süre uzatılarak, işveren üzerinde vergi yükü azaltılmalıdır.

Birçok Ar-Ge merkezinde kısmi zamanlı personelin varlığı göz önünde bulundurulduğunda, Ar-Ge merkezi belgesine sahip şirketlerin 5746 sayılı Kanun'da yer alan destek ve teşviklerden daha efektif faydalanması açısından, kısmi zamanlı Ar-Ge personelinin yasal izin süreleri de söz konusu Kanun'da yer alan destek ve teşviklere konu edilmelidir.

e) 5746 sayılı Kanun'a ilişkin mevzuatta Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin gereksinimleri/doğası ile uyumlu olmayan hususlar

5746 sayılı Kanun'a ilişkin mevzuatın bazı bölümleri, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin değişik sektörlerde ve değişik şekillerde tezahür ettiği dikkate alınarak gözden geçirilmelidir. Bu konulardan birincisi, bu görüş belgesinin "Öncelikli Hususlar" başlığı altında "b" bendinde Ar-Ge ve destek personelinin Ar-Ge merkezi dışında Ar-Ge faaliyetinin devamı olarak geçirdiği sürelerin destek ve teşvik kapsamına alınması şeklinde gündeme getirilmişti.

Diğer bir husus olarak; Ar-Ge amacı ile alınan ekipmanın fiziken Ar-Ge merkezi sınırları içerisinde olması gereği de günümüz gerçekleri ile tam örtüşmemektedir. Özellikle uzaktan kullanım teknolojilerine istinaden, sahada uygulamaların yapılması, test ve üretim aşamalarında, üniversiteler ile işbirliği gerektiğinde, araştırmacı merkezden ayrıldığında hak kaybı yaşanmaktadır. Ar-Ge amacıyla alınan birçok yazılımın Ar-Ge merkezi dışındaki sunucularda tutulabilmesi gerekebilmektedir. Bu örnek ile yapılan açıklama birçok sektörde farklı açılardan geçerliliğini korumaktadır. Bu tür hususlar

İstanbul

Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara

İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel

Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxloffice@tusiad.org

Washington, D.C.

2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin

Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris

33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin

European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqiao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. C
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@europeancommerce.com

www.tusiad.org

sektör temsilcileri ile beraber ele alınarak gerekli iyileştirmelerin kısa sürede yapılabilmesi için farklı platformlarda birlikte çalışılabilir.

f) Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ilişkin güncel mevzuatta yer almayan çeşitli durumlara yönelik düzenlemelerin yapılması

Ar-Ge merkezi belgesine sahip olan şirketler uygulamada şirket birleşmeleri, kısmi bölünme, nevi değiştirme gibi yeniden yapılanmalara gidebilmektedir. Ayrıca, Ar-Ge merkezlerinin mücbir sebepler (yangın, sel, deprem vb.) nedeniyle faaliyetlerine geçici olarak devam edememesi gibi durumlar da ortaya çıkabilmektedir. Ancak söz konusu durumlara yönelik 5746 sayılı Kanun'a ilişkin mevzuatta herhangi bir açıklama bulunmamakta olup, şirketler bu gibi durumlar ile karşılaştığında zorluklar çekebilmektedir.

Cözüm Önerisi: Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ilişkin güncel mevzuatta yer almayan aşağıdaki durumlara yönelik yasal düzenlemelerin yapılması halinde, Ar-Ge merkezlerinin söz konusu durumlara yönelik aksiyon almaları daha uygun olacaktır.

- Şirketin Kısmi Bölünmesi
- Şirketin Birleşmesi
- Şirketin Nevi Değiştirmesi
- Şirketin Tasfiyesi
- Mücbir sebepler (yangın, sel, deprem vb.)

g) Mevzuatta özel sektör, kamu ve üniversite arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi

Mevcut uygulamada devlet üniversiteleriyle başlatılan projelerde döner sermaye prosedürleri nedeniyle özel sektör ve üniversite arasındaki projelerin başlatılması aşamasında sürecin uzaması ve maliyetlerin artması söz konusu olmaktadır.

Cözüm Önerisi: Ar-Ge merkezleri ve üniversitelerce ortaklaşa yürütülen projelerin Ar-Ge merkezi bünyesindeki laboratuvar çalışmalarında akademisyenlerin görevlendirilmesine yönelik düzenlemelerin yapılması, Ar-Ge merkezlerinin üniversitelerle daha yakın işbirliği yapması yönünde olumlu katkı sağlayacaktır.

h) San-Tez Programına İlişkin Tereddütlü Konuların Giderilmesi

San-Tez harcamalarına ilişkin belgelerin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı adına alınıyor olunmasından ötürü harcama kalemlerine ait şirket payının Ar-Ge indirimine konu edilemeyeceğine ilişkin Maliye Bakanlığı tarafından verilen mukteza bazında yapılan açıklamalar Ar-Ge merkezleri nezdinde tereddütlere neden olmuştur.

İstanbul
Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxloffice@tusiad.org

Washington, D.C.
2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin
Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin
European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqiao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. C
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@european-chamber.com

www.tusiad.org

Cözüm Önerisi: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından üniversite-sanayi işbirliğinin sağlanmasına yönelik ülke ekonomisine katkısının yüksek olacağı düşünülen San-Tez programına işlevsellik kazandırmak ve şirketler nezdinde programı teşvik etmek açısından San-Tez programı kapsamında destek ve teşviklere yönelik uygulamadaki kısıtlamaları kaldırmak adına 5746 sayılı Kanun’a ilişkin mevzuatta gerekli düzenlemelerin yapılması önem arz etmektedir.

1) İnovasyon ekosisteminin güçlendirilmesi için diğer teşvik unsurları

5746 sayılı Kanun’a ilişkin yönetmeliğin “Ar-Ge ve yenilik sayılmayan faaliyetler” başlıklı 6. Maddesinde Ar-Ge ve yenilik olarak tanımlanamayacak olan faaliyetler belirtilmiştir. Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini tamamlayıcı unsurların da teşvik mekanizmalarına konu edilmesi yararlı olacaktır. Örneğin ticarileştirme faaliyetleri, doğru ve yerinde Ar-Ge yapabilmenin olmazsa olmaz unsuru olarak karşımıza çıkmakta olup, bu konuda başarılı olunması ülkemizin yüksek teknoloji alanlarındaki rekabetçiliği konusunda önemli bir dar boğazın aşılmasına katkı sağlayacaktır. Bir diğer örnek, teknoloji ve ürün geliştirmenin ilk aşamasında ürün tariflemesi amacıyla yapılan ve ürünün ticarileşebilmesinin en önemli unsurunu oluşturan nitel ve nicel araştırmalardır.

Cözüm Önerisi: Ticarileşme zincirinin önemli aşamaları için yapılan harcamaların da teşvik kapsamına alınması yararlı olacaktır. Bu noktada önemli katkı sağlayabilecek bir yaklaşım ise, Kuluçka Merkezleri kurulum ve işletme giderlerinin bu anlamda değerlendirilmesi olacaktır. Özellikle 6170 sayılı Kanun ile teknokent kurucu şirketlerine kuluçka merkezi kurulumu için sağlanan destek ve teşviklerin 5746 sayılı Kanun’dan faydalanan mükelleflere de sağlanması özel sektör girişimciliğini destekleyen bir unsur olacaktır.

II. Uygulamada Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri

a) Ar-Ge merkezi yıllık faaliyet raporu dönemleri

Ar-Ge merkezi yıllık faaliyet raporlarının her yıl belgenin verildiği takvim ayını izleyen ay içinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’na gönderilmesi gerekmektedir. Ancak Ar-Ge merkezi yıllık faaliyet dönemleri, şirketlerin genel kabul görmüş hesap dönemi olan takvim yılı ile uyumlu olmamaktadır. Ayrıca, yabancı sermayeli firmaların Maliye Bakanlığı’nın iznine tabi olarak özel mali dönemleri de olabilmektedir. Faaliyet raporlarındaki finansal bilgilerin temininde bu anlamda güçlükler yaşanmaktadır.

İstanbul

Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara

İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel

Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxloffice@tusiad.org

Washington, D.C.

2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin

Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris

33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin

European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqiao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. C
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@europeancommerce.com

www.tusiad.org

Cözüm Önerisi: Ar-Ge merkezi yıllık faaliyet rapor dönemlerinin bir takvim yılını içerecek şekilde veya şirketlerin özel hesap dönemleri ile uyumlu hale getirilecek şekilde belirlenmesi önem arz etmektedir.

b) Genel giderlerin uygulamadaki problemler nedeniyle Ar-Ge harcaması kapsamına alınamaması

5746 sayılı Kanun’a ilişkin yönetmeliğin 7. Maddesi ç. Bendinde, Ar-Ge ve yenilik harcamaları kapsamında değerlendirilebilecek genel giderler hakkında şu ifade bulunmaktadır: *“Bu giderlerin Ar-Ge ve yenilik harcaması olarak değerlendirilebilmesi için Ar-Ge merkezinde fiilen kullanıldığının tespit ve tevsik edilmesi gerekmektedir. Çeşitli kıstaslara göre genel işletme giderleri üzerinden hesaplanacak paylar bu kapsamda değerlendirilmez”.*

Mevcut Ar-Ge merkezleri genellikle firmaların konumlandığı binaların içerisinde yapılandırılmaktadır. Bu nedenle, Ar-Ge merkezlerine ilişkin genel gider mahiyetindeki harcamaların, firmaların söz konusu yerleşkelerindeki toplam genel gider mahiyetindeki harcamalarından ayrıştırılması pratikte mümkün olmamakta, bu nedenle firmalar sıklıkla ilgili harcamalarını 5746 sayılı Kanun’da yer alan destek ve teşviklerin kapsamına dâhil edebilme haklarından feragat etmektedirler.

Cözüm Önerisi: Genel giderlerin hesaplanması hususunda bakanlık ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının desteğini alarak pratikte uygulanabilir standart yöntemler/kıstaslar geliştirebilir. Firma tipi, bina tipi ve Ar-Ge personel sayısının firma toplam personel sayısına oranı gibi çeşitli parametreler kullanılarak yaklaşık değerlerin üretilmesine ve bu yolla genel giderlerin hesaplanıp destek ve teşviklerden faydalanılmasına müsaade edebilir.

c) Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini takip edebilmek amacıyla verilerin farklı formatlarda talep edilmesi

Ar-Ge merkezleri bünyesinde yürütülen Ar-Ge ve yenilik projeleri kapsamında gerçekleştirilen Ar-Ge harcamaları yıllık faaliyet raporlarında faaliyet yılı bazında istenmekte olup, ara dönemlerde Bakanlıkça istenen özet dokümanlarda ise söz konusu harcamaların dökümü takvim yılı bazında talep edilmektedir. Kurumlar vergisi beyannamesinin vergi dairelerine teslim dönemi her takvim yılının 4. ayı olduğu da göz önüne alınırsa, bu ve benzeri eşzamanlı olmayan raporlama dönemleri şirketler için karışıklık yaratmakta, kimi zaman geriye dönük düzeltmeler gerektirmektedir. Benzer şekilde talep edilen harcama verilerinde terminoloji karışıklığı yaşanmaktadır.

İstanbul

Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara

İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel

Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxoffice@tusiad.org

Washington, D.C.

2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin

Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris

33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin

European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqiao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. C
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@european-chamber.com

www.tusiad.org

Cözüm Önerisi: Bakanlığın talep ettiği raporlamalarda tek bir format belirlemesi ve özellikle yukarıda belirtilen problemlerin çözümü açısından önem arz etmektedir. Raporlama ve denetim süreçlerinde, belirli performans kriterlerinin, ilgili verilerin Bakanlığın veri tabanında toplanması ve yıllara göre yine aynı sistemden karşılaştırılması sağlanırsa daha hızlı ve kolay ilerleyen süreçler olacaktırlar ve takip kolaylaşacaktır.

d) Ar-Ge faaliyetlerinin değerlendirilmesi aşamasında Ar-Ge tanımı ve beklentilerinin, firmanın faaliyet alanı gözetilmeksizin oluşturulabilmesi

Ar-Ge merkezlerine yönelik yıllık bazda gerçekleştirilen denetimler sırasında görevli hakemlerin beklentilerinin firmanın faaliyet gösterdiği sektör dinamiklerinden ve ekonomik şartlarından bağımsız olabildiği gözlenmektedir. Faaliyet gösterilen sektöre bağlı olmakla birlikte, farklı firmaların farklı Ar-Ge vurgularının olabileceği, bazı firmalar için katma değerin yeni ürün geliştirip ticarileştirmede olabileceği, bazıları için ise Ar-Ge çalışmalarının en fazla katma değeri firmanın operasyonel verimliliğini artıracak yenilikçi yöntemlerin geliştirilmesinde ortaya koyacağı dikkate alınmalıdır.

Cözüm Önerisi: Şirketlerin Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini takip etmek ve denetlemek üzere seçilen hakemler ve komite içerisinde firmaların faaliyet alanları ile yakından ilgili, bu alanda endüstriyel tecrübeye sahip değerlendiricilerin de bulunulmasına özen gösterilmesi yukarıda belirtilen hususları çözecektir. Bakanlığın Ar-Ge merkezlerine özel ölçüm kriterlerini geliştirmesinde yarar olacağı düşünülebilir. Ar-Ge merkezleri ve Ar-Ge ve yenilik projelerinin başarı/değerlendirme kriterleri her firmanın performansı özelinde esnek bir yapıya getirilebilir. Bu konuda oluşturulacak bir çalışma grubu faaliyetleri dâhilinde Ar-Ge merkezi başarı kriterleri belirlenebilir.

e) Damga vergisi istisnası

5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili olarak düzenlenen kağıtlardan damga vergisi alınmayacağı hüküm altına alınmıştır. Damga vergisi istisnasının uygulanabilmesi için Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamında yapılacak istisnaya konu edilecek işlemleri belirten ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilmesi gereken onaylı listenin, işlem esnasında noter, resmî daireler, diğer kamu kurum ve kuruluşları gibi işlem yapan kurum ve kuruluşlara ibraz edilmesinin yeterli olduğu, işlem yapan kurum ve kuruluşlarca başka belge aranmayacağı belirtilmiştir. Uygulamada Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı onaylı liste düzenlenmemektedir.

Cözüm önerisi: Damga vergisi istisnasının uygulanabilmesi için Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylı listenin düzenlenmesine yönelik Bakanlık nezdinde

İstanbul
Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxoffice@tusiad.org

Washington, D.C.
2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin
Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin
European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqiao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. C
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@european-chamber.com

www.tusiad.org

çalışmaların başlatılması ya da Ar-Ge faaliyetlerine ilişkin düzenlenen kağıtlarda damga vergisi istisnasının uygulanabilmesi için Ar-Ge merkezi belgesinin yeterli olduğuna ilişkin mevzuatta düzenlemelere gidilebilir.

f) Finansman giderleri

Finansman giderleri 5520 sayılı Kanun’a ilişkin yayımlanan 1 Seri Nolu KV Genel Tebliği’nde Ar-Ge harcaması olarak değerlendirilmiş ancak 5746 sayılı Kanun’un uygulanmasına ilişkin yayımlanan yönetmelikte finansman giderlerine değinilmemiştir. Bilindiği üzere A-Ge yatırımları girişimciler tarafından gerek öz kaynaklardan gerekse de iç ve dış kaynaklardan finansman temin edilerek yapılmaktadır. Yatırımlarını öz kaynaklar yerine dış finansman temin ederek sağlayan girişimciler olduğu düşünüldüğünde, finansman giderlerinin 5746 sayılı Kanun uygulamasında Ar-Ge harcaması olarak dikkate alınmıyor olması, özellikle gelir vergisi stopajı teşviki, sigorta primi desteği vb. avantajlardan yararlanmak için seçimlik hakkını 5746 sayılı Kanun’dan yana kullanan birçok kurumun aleyhine bir durum teşkil etmektedir.

Çözüm önerisi: Finansman giderlerinin 5746 sayılı Kanun çerçevesinde Ar-Ge harcaması kapsamında değerlendirilmesi, gerek 5520 sayılı Kanun ile uygulama birliğinin sağlanması gerekse de 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge projelerine sağlanan destek unsurlarının artırılması açısından uygun olacaktır.

g) Kira giderleri

Kira giderleri 5520 sayılı Kanun’a ilişkin yayımlanan 1 Seri Nolu KV Genel Tebliği’nde “genel giderler” tanımı içerisinde yer almış ve Ar-Ge harcaması unsurlarından biri olarak sayılmıştır. 5746 sayılı Kanun’un uygulanmasına ilişkin yayımlanan yönetmelikte ise kira giderlerinin Ar-Ge harcaması olup olmadığına ilişkin açık bir düzenleme bulunmamaktadır.

Çözüm önerisi: 5746 sayılı Kanun’un Yönetmeliği’nde Ar-Ge faaliyetlerine ilişkin kira giderleri açıkça belirtilmiş olmasa da yönetmelikteki “bu merkezlerde yürütülen faaliyetin devamlılığını sağlamak için yapılan giderler” ifadesinden hareketle, kira giderlerinin de Ar-Ge harcamaları kapsamında yer alabileceğini düşünmekteyiz. Gelir İdaresi’nin 5746 sayılı Kanun kapsamında kira giderlerinin de Ar-Ge harcaması kapsamında değerlendirilmesi yönünde açık bir düzenlemeye gitmesi yukarıda bahsettiğimiz olası yorum farklılıklarının önüne geçebilecektir.

İstanbul

Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara

İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel

Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxloffice@tusiad.org

Washington, D.C.

2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin

Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris

33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin

European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqiao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. C
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@european-chamber.com

h) Proje bazında nakit destek sağlayan kurumlardan alınan hibe destekler

5746 sayılı Kanun'a ilişkin mevzuatta, proje bazında nakit destek sağlayan kurumlardan alınan hibe şeklinde desteklere ilişkin aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır.

"Nakit desteklerin izlenmesi"

MADDE 24 – (1) *Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde bulunanların, kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan vakıflar ile uluslararası fonlardan aldıkları hibe destekler, desteğin tabi olduğu mevzuat hükümlerine uygun olarak özel bir hesapta izlenir.*

(2) Bu hesapta yer alan tutarlar, Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununa göre vergiye tabi kazancın tespitinde gelir, Ar-Ge indirimi tutarının tespitinde Ar-Ge harcaması olarak dikkate alınmaz. Bu şekilde sağlanan karşılıksız fonlardan yapılan harcamalar yapıldığı yere göre doğrudan gider ya da amortismanına tabi iktisadi kıymet olarak muhasebeleştirilir.

(3) Bu hesabın elde edildiği hesap dönemini izleyen 5 yıl içinde sermayeye ilave dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi hâlinde, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler vergi ziyayı cezası ve gecikme faiziyle birlikte işletmeden tahsil edilir.

4) Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde bulunanların, kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan vakıflar ile uluslararası fonlardan aldıkları geri dönüşlü destekler bu kapsamda değerlendirilmez."

5746 sayılı Kanun çerçevesinde, proje bazında nakit destek sağlayan kurumlardan alınan hibe şeklindeki parasal desteklerin Ar-Ge harcamalarından tenzil edilmesi gerekmektedir. Ancak söz konusu hibe desteklerin hangi dönemin Ar-Ge ve yenilik harcamaları kapsamında hesaplanan Ar-Ge indirimi tutarından tenzil edileceğine dair söz konusu Kanun'a ilişkin mevzuatta bir açıklama bulunmamakta olup, söz konusu hususa ilişkin şirketler nezdinde farklı uygulamalar mevcuttur.

Çözüm önerisi: 5746 sayılı Kanun'a ilişkin alt mevzuatta konuya ilişkin pratik düzenlemelerin yapılması (örneğin hibe desteğin, firmanın banka hesabına yatırıldığı döneme ilişkin hesaplanan Ar-Ge indirimi tutarından tenzil edilmesi gibi) yararlı olacaktır.

İstanbul

Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara

İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel

Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxloffice@tusiad.org

Washington, D.C.

2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin

Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris

33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin

European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqiao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. C
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@european-chamber.com